

ÖĞRENCİ TOPLULUKLARININ SİVİL TOPLUMDAKİ ROLÜ VE ÖNEMİ¹

-Hitit Üniversitesi Felsefe ve Tarih Topluluğu Merkezli Bir İnceleme-

Aygün AKYOL*
Alparslan ONBAŞI**

Giriş:

İnsan, toplumsal bir varlık (zoonpolitikon) olarak tarif edilir. Birey, aile ve toplum/devlet kurgusu bu bağlamda önemlidir. İnsanın hem maddi hem de manevi ihtiyaçlarını karşılaması, karşılıklı iş bölümü, dayanışma ile mümkündür. Dolayısıyla sürekli olarak olumlu veya olumsuz boyutlarda da olsa etkileşim içindedir. İnsanların birbirini kırmadan ilişkilerinde doğru bir tutum geliştirmeyi sağlayan belirleyici unsur ise, kişinin davranış biçimidir. Birey davranış kalıplarını öncelikle ailesinden öğrenir. Ailenin çocuğun sosyalleşmesine olan katkısı ileride ortaya koyacağı yaşam ve davranış biçimini de etkileyecektir.²

Kişinin bireyselleşmesi ve toplumsal hayata katılımını sağlayan unsurlardan birisi de eğitim hayatıdır. Birey, ilk orta ve lise eğitimi boyunca kendisine bazı davranış kalıplarının kazandırılmasına yönelik bir eğitim ve öğretim faaliyeti içerisindedir. Bu eğitimin temel amacı bireyin ve toplumun sağlıklı gelişimini gerçekleştirmektir. Bu da hem eğitim hem de öğretim faaliyetini bir bütün olarak kazandırmaya yöneliktir. Ancak bu faaliyetin bireyin toplumsal hayata aktif katılımını sağlama noktasında ne kadar yeterli olduğu sorusu günümüz eğitim uzmanları tarafından problem edinilmektedir. Bu nedenle de eğitim sisteminde aktif katılımın, girişimciliğin daha merkezi bir konuma alınmasının hedeflendiğini gözlemlemekteyiz.

İnsanoğlunun eğitim ve öğrenim hayatının okulla sınırlandırılması söz konusu değildir. Böyle bir iddia kişinin hayatının durağanlaşmasına ve melekelerini yitirmesine yol açar. Toplumsal hayatta yaygın olan ise eğitimin üniversite hayatıyla son bulduğu kanaatidir. Ancak yukarıda da ifade ettiğimiz üzere eğitimcilerin temel problemleri arasında hayat boyu öğrenme (Peygamberimizin ifadesiyle söyleyecek olursak, beşikten mezara kadar ilim talebinde bulunmak) yer almaktadır. Bu günümüzde Yüksek Lisans ve Doktora eğitimi gibi akademik süreçlerle ya da Sivil Toplum Örgütlerinin girişimleriyle devam ettirilmektedir.

I. Bilgilenme Süreci ve STK olarak Felsefe ve Tarih Topluluğu

¹ Bu makale, 11-13 Mayıs 2014 tarihinde Eskişehir’de düzenlenen ‘Türk Dünyası Sivil Toplum Zirvesi’ nde bildiri olarak sunulmuştur.

* Yrd. Doç. Dr. Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslam Felsefesi Anabilim Dalı, aygunakyol@yahoo.com.

** Yüksek Lisans Öğrencisi, Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı İslam Felsefesi Bilim Dalı.

² Aristoteles, *Politika*, çev.: Mete Tuncay, Remzi Kitabevi, İstanbul 1975, s. 9, 85; *Eudemos’a Etik*, çev.: Saffet Babür, Dost Kitabevi, Ankara 1999, s. 221-1245b; Mehmet Ali Ağaoğulları, *Eski Yunan’da Siyaset Felsefesi*, Vteori Yay., Ankara 1989, s. 238; Aygün Akyol, İslam Ahlak Felsefesinde Değerler Eğitimi, Muhafazakar Düşünce Dergisi –Değerler Özel Sayısı-, Nisan, Mayıs, Haziran 2013, yıl: 9, sayı: 36, s. 42; Abdurrahman Şeref, Ahlak İlimi, Günümüz Türkçesine Akt.: Mevlüt Uyanık, Aygün Akyol, Elis Yay., Ankara 2012, s. 17, 18.

Toplumların oluşum ve gelişimlerinde önemli unsurlarından birisini de sivil toplum örgütleri oluşturur. Sivil toplum, ortak amaç ve hedeflere yönelik faaliyetlerde bulunur. Bizim tebliğimizde konu aldığımız husus ise, üniversite hayatı içinde sivil toplumun da aktif birer ferdi olan üniversite gençliğinin topluluklar vasıtasıyla sosyal hayata olan katkılarını Hitit Üniversitesi Felsefe ve Tarih Topluluğu merkezli incelemektir.

Gençlik dönemi olarak nitelenen bir yaş grubunun ağırlıklı olduğu üniversite eğitimi sırasında, üniversite hayatında belli idealler ve ilkeler çerçevesinde birleşip nitelikli beraberlikler ve etkinlikler yapmasının imkânı bu noktada önem arz etmektedir. Bu noktada Hitit Üniversitesi bünyesinde faaliyet gösteren Felsefe ve Tarih Topluluğu'nun etkinlik ve öğrenim faaliyetlerinde sivil bir yaklaşımı merkeze alarak ortaya koyduğu yapıyı değerlendirmeye çalışacağız.

Bunu değerlendirirken birkaç hususun bir arada incelenmesi gerekmektedir: Topluluğumuz;

- a. Üniversite eğitiminin bir parçası olarak,
- b. Sivil bir inisiyatifalmakta
- c. Hem sanal ortamda hem de gerçek alanda faaliyet göstermektedir.

Bu noktada topluluğun akademik arka planı, topluluk üyelerinin alt yapısı, sosyal medyayı kullanımı ve etkinlikleri çalışmamızda inceleme konusu yapılacak hususlardandır. Bu incelemelerin neticesinde bir sivil toplum örgütü olarak öğrenci kulüplerinin toplumsal hayata katkıları ile ilgili değerlendirmelerimizi sunacağız. Biz öncelikle Felsefe ve Tarih Topluluğu'nun tarihsel arka planı ile ilgili bilgiler vererek konuyu incelemek istiyoruz.

II. Tarihsel ve Teorik Temellendirme: “Felsefeyi Anadolu’da Yeniden Yurtlandırmak”

Felsefe ve Tarih Topluluğu kuruluş ilkesi ve amaçları “Felsefeyi Anadolu’da Yeniden Yurtlandırmak” düsturunu merkeze alarak başlamıştır. Bu da farklı kanallardan gelen bilgisel arka planın fikri ve felsefi olarak toplumsal hayatımızda yer etmesini, kurumsallaşmasını ve kamulaşmasını gerektiren bir çabadır. Bu çaba özeldir Türkiye’de genelde ise, bütün insanlığa ait olan bilgi birikiminin ilgi duyan insanlara ulaştırılması ve bilginin hayatımızdaki rolünün kapsamlı bir şekilde değerlendirilmesini gerektirmektedir. Ancak bilgi sahibi olmak demek bir bilgi paradigmasına sahip olmak demek değildir. Günümüz insanının içinde bulunduğu çelişki de buradan kaynaklanmaktadır. Bir bilgi bombardımanı altında yaşayan bizler bu bilgilerin hayatımızdaki rolünü anlamakta ve idrak etmekte zorlanmaktayız. Bunu aşabilmenin yolu ise, bu bilgilerin metodolojik olarak değerlendirilmesini yani organize bir çabayı gerektirmektedir. Felsefe ve Tarih Topluluğu da işte bu çabanın kurumsallaşmasının bir göstergesi olarak kurulmuştur.³

a. Yöntemimiz

Üniversite gençliğinin sivil toplum alanında aktif olabilmesinin temel unsurlarından birisi öğretim üyeleri tarafından gerçekleştirilecek olan rehberlik ve danışmanlık rolüdür. İnsanlarımızın zihninde özellikle de hocalar ve öğrenciler nezdinde akademik rehberlik ve danışmanlık denildiğinde beylik ifadeler, “meli ve malı” ile biten sonu gelmez tavsiyeler şeklinde sıkıcı bir kurallar manzumesi belirir. Hâlbuki olması gereken şifahi olarak tavsiye edilen kitaplar, etkinlikler ya da emirler değil tam tersine beraber yoldaşlık yapabileceği, aynı yoldan kendisi daha önce geçmiş tecrübeli arkadaş ve yoldaş olarak ifade edilebilir. Eğer beşikten mezara kadar ilim talebinde bulunacak, hikmet/felsefe nerede olursa onu alırız, kim ondan bir parça aktarırsa ona şükran duyarız, ama bunu eleştirel ve sorgulayıcı bir tarzda yapar, bazılarını alır, bazıları reddederek, bazılarını yeniden yorumlar, bazen de tamamen bunlardan hareketle yeni yorumlar üretmeyi hedefleriz.

³ Topluluğumuzun kuruluş amacını da ortaya koyan makale için bkz.:Mevlüt Uyanık, “Felsefeyi Anadolu’da Yeniden Yurtlandırmak –İslam Felsefesinin Günümüzdeki Anlamı Üzerine Bir Deneme-, İslamiyat, 2005/8, sayı: 4 , s. 58-68.

Bu anlamda felsefe yoldaş olmak demektir. Bunu ifade ederken sadece kuru bir öğretme faaliyetinden bahsedemeyiz. Bu, aynı zamanda hayat felsefesi ve yöntem veren üstün bir faaliyet olarak karşımıza çıkar. İnsanlarımız bugün öğretmenlikten teknik bilgi aktarımını anladıkları için hoca öğrenci arasında olması gereken saygı ve sevgi de her geçen gün azalmaktadır. Oysa bizim önerdiğimiz yoldaşlık da öğretmen ve öğrenci her ikisi taliptir, hakikate dair bilgilenmelerin peşindedir, dolayısıyla karşılıklı bir etkileşim/bilgilenme içindedir. Öğretmen denilen de kendisindeki doğruları taliplere dayatan değil, onlardaki doğru tasavvurunu ortaya çıkartandır, bu anlamda Topluluğumuzun yöntemi temelde Sokratik geleneğe yaslanır.

Sokrates ve talebesi ve İslam geleneğinde Eflatun-u İlahi diye isimlendirilen Platon'un tümel/evrensel/ideası ve Aristoteles'in bunları tikelde yansıtması, tikel tümel ilişkisinin nasıl kurulacağını araştıran ve topraklara, coğrafyaya ait özgün ve özgül yorumlar üreten İslam Filozoflarına yoldaşlık etmekle hakikat yolculuğumuzu sürdürüyoruz.

b. Yöntemimiz, Önemi ve Amacı

Bunun önemini İslam Filozoflarından NasıreddinTusi'nin (ö. 1274)ifadelerinde görüyoruz. Tusi, en büyük sevginin Allah sevgisi olduğunu zikreder. Bu sevgiden sonra gelen sevgi ise, ana baba sevgisidir. Tusî'ye göre, öğretici ve öğrenci sevgisi hariç hiçbir sevgi bu iki sevginin derecesine erişemez. Öğretici ve öğrenci sevgisi ise, bu ikisi arasında bir sevgi olarak ifade edilir. Burada baba çocuğun duyulur sebebi, yani yakın sebebi olarak kişiye maddi varlığını kazandırır. Öğreticiler ise, nefisleri yetiştirirler, kişiye ilmi disiplin, karakter ve ahlaki duruş kazandırır.

Bu anlamda ebedi mutluluğa yönelmesi ve hikmet ilimlerini elde etmeye çalışması öğreticisinin sayesinde. Bu nedenle de bu tür sevgi, birinci tür sevginin yani Allah sevgisinin altında, ana baba sevgisinin ise, üstünde görülmüştür.

Görüldüğü üzere öğretici, cismani bir efendi ve ruhani bir baba olarak ifade edilir, onun mertebesi ise, tazim bakımından İlk Neden'in altında, beşeri babalar mertebesinin ise, üstünde kabul edilir. Tusî, öğretici ve öğrenci sevgisiyle ilgili olarak İskender'den bir hikâye aktarır. Buna göre, İskender'e "babanı mı daha çok seviyorsun yoksa öğreticini mi?" şeklinde bir soru yöneltilir. İskender hocasını daha çok sevdiğini ifade eder. Bunu da "çünkü babam fani hayatımın sebebi, öğreticimse, baki hayatımın sebebidir" şeklinde açıklar.⁴

Üniversite hayatı ise, bireyin kimliğini rahatça ortaya koyabildiği, istediği şekilde hareket kabiliyetine kavuştuğu geçmiş eğitim tecrübesine göre, daha özgür bir ortam olarak dikkat çekmektedir. Bu da kişinin tutum ve davranışlarını belirlerken bireysel anlamda gelişini tamamlamasına ya da tamamen bireysel öz niteliğini kaybetmesine de sebep olabilmektedir. İşte bu noktada topluluklar bireylerin istek ve beklentilerine cevap verme amacıyla ortaya çıkmaktadır. Üniversite toplulukları belli amaç ve hedefleri merkeze alarak oluşturulan gönüllülüğün esas olduğu sivil toplum birimleridir.

Hitit Üniversitesi Felsefe ve Tarih Topluluğu esasında ilk olarak Gazi Üniversitesi'ne bağlı olarak kurulan Gazi Üniversitesi Çorum İlahiyat fakültesinin kuruluş dönemlerinden itibaren faaliyet gösteren ancak tüzel kişiliğine 27/12/2011 tarihinde kavuşan bir oluşumdur. 1993 yılında eğitim öğretim faaliyetlerine başlayan Gazi Üniversitesi Çorum İlahiyat Fakültesinde 1995 yılında göreve başlayan İslam Felsefesi Anabilim dalı başkanı Prof. Dr. Mevlüt Uyanık'ın felsefe bölüm derslerine girmeye başlamasıyla öğrenci aktiviteleri de başlamış oldu. Bugün topluluğun akademik danışmanı olan Yrd. Doç. Dr. Aygün Akyol'da o tarihlerde İlahiyat Fakültesi lisans eğitimine başlamıştı. 1995'ten itibaren felsefi metin okumaları, müzik dinletileri, toplumsal sorunlarla ilgili organizasyonlar (deprem mağdurlarına ve maddi durumu iyi olmayan köylere yardımlar), kurslar şeklinde etkinliklerini

⁴ NasıreddinTusi, Ahlak-ı Nasırı, ed.: Tahir Özakkaş, çev.: Anar Gafurov, ZairŞükürov, Litera Yay., İstanbul 2007, s. 258, 259; Aygün Akyol, "Ahlâk-ı Nâsırî'de Ahlâk ve Siyaset İlişkisi: Sevgi Erdemi Merkezli Bir Okuma", *Değerler Eğitimi Dergisi*, c. 10, no: 24, Aralık 2012, s. 13.

Prof. Dr. Mevlüt Uyanık danışmanlığında gerçekleştirdi. Mevlüt Uyanık, Kırgızistan'a resmi görevli olarak gidene kadar (2012) İktisat ve Mühendislik Fakültesi öğrencilerinin ağırlıkta olduğu Anadolu ve Kültür Topluluğunun da kurucu danışmanlığını yaptı. Benzer etkinlikler bu topluluk bünyesinde de yapıldı. Topluluğun kurumsal arka planını oluşturan bu yapıdan yetişenler, şunda Türkiye'de pek çok üniversitede Arş. Gör. ve Öğretim Üyesi olarak görev yapmaktadırlar. Aynı geleneği oraya götürerek devamlılığı sağlamaya çalışmaktadırlar.

III. Hitit Üniversitesi Felsefe ve Tarih Topluluğu: Kurumsal Kimlik

Prof. Dr. Mevlüt Uyanık yönetiminde 1995 tarihinden itibaren faaliyetlerine devam eden Felsefe ve Tarih Topluluğu 27/12/2011 tarihinde Alparslan Onbaşı başkanlığında Yrd. Doç. Dr. Aygün Akyol'un akademik danışmanlığında kurumsal kimliğine kavuştu. Kurumsal Kimlik olarak üniversite gençliği arasında felsefi tartışmaların metinlere dayalı, canlı ve renkli bir şekilde yapılabileceğini gösterme çabasını kendisine hedef olarak seçen topluluğun ilk dönem başkanlığını Hitit Üniversitesi öğrencilerinden Alparslan Onbaşı, başkan yardımcılığını ise, yine Hitit Üniversitesi öğrencilerinden Halim Usta yaptı. Topluluğun mevcut başkanlığını ise, Hitit Üniversitesi öğrencilerinden Hüseyin Aydın yürütmektedir.

Felsefe ve Tarih topluluğu tüm etkinliklerinde gönüllülük esasına dayalı olarak faaliyet göstermektedir. Bu çerçevede kulüp yaptığı tüm etkinliklerinde Üniversite içinden ve üniversite dışından hiçbir yerden maddi destek almadan tamamen gönüllülük esasına dayalı olarak gerçekleştirmektedir. Okuma etkinlikleri kulüp üyeleri tarafından organize edildiğinden her herhangi bir maliyete gerek duymamaktadır. Kültürel ve Sanatsal faaliyetler olarak niteleyeceğimiz, kurslar, müzik dinletileri, standup gösterileri ve sergi türü faaliyetler ise, katılımcıların topluluk için gönüllü olarak geldiği etkinlikler olarak dikkat çekmektedir.

a. Etkinlikler ve Metin Müzakereleri Yöntemi

Felsefe ve Tarih Topluluğunun temel hedefi okuyan, düşünen ve sorgulayan bir arkadaş grubu oluşturabilmektir. İlahiyat Fakültesi bünyesinde etkinliklerini yoğunlaştırdığı için bu yapının oluşmasında Kindi, Farabi, İbn Sina ve Gazali gibi İslam filozoflarının metinlerini öncelendi. Muallim-i Sani de denilen Farabi'nin *İlimlerin Sayımı* adlı klasik eserinde belirtildiği üzere beş sanat (burhan, cedel, sofistai, hitabet ve şiir) içerisinden burhan yöntemi öncelenmiş, şiir, sanat, hitabet yöntemleri gereği de ruha, gönle hitap eden müzik dinletileri, burhan yöntemini sanata aksettiren pedagoji eksenli film gösterimleri yapılmaktadır. Çünkü İslam filozoflarına göre, ilim ve hikmet sahibi olmak insan için yeryüzündeki en önemli faaliyettir. Ancak felsefe ve ilim ile uğraşacakların bir yöntem ve usul çerçevesinde hareket etmeleri gerekmektedir.⁵

Geleneğimizde felsefe ve hikmet uğraşı herkese açılacak ve herkesin yapabileceği bir bilgilenme olarak görülmez. Bu nedenle bu işle uğraşacak kişinin öncelikle bireysel olarak fikri olgunluğa sahip olması istenmekte, bunun yanı sıra usul ve yöntem açısından da tutarlı olması gerekmektedir. Eğer bunlar sağlanamaz ise, felsefi ya da hikmetle uğraştığı düşünülen kişilerin yanlış ve hatalı görüşleri benimsemesi de mümkün görülür. Zira İslam felsefesinde kişinin düşüncesine çekilmiş bir sınırdan ziyade bilgi edinmede usul ve metot gösterilir. Bununla ilgili olarak bir kişinin felsefeyle uğraşmaya layık bir niteliğe sahip olması için düşünce erdemine ve karakter erdemine sahip olması istenmektedir. Eğer kişi bu erdemlere sahip değilse ona felsefi ilimler açılmaması önerilmektedir. Açıldığı takdirde bu ilimleri anlamayacağı gibi kendi hayatına da devam edemeyecek ve tutarsız bir durum ortaya çıkacaktır. Bu, ilim erbabı için İslam filozofları tarafından ifade edilen önemli bir husustur.⁶

⁵ Farabi, *İlimlerin Sayımı*, çev.: Ahmet Ateş, MEB. Yay., İstanbul 1990, ss. 79-91.

⁶ Farabi, "Felsefe Öğrenmeden Önce Bilinmesi Gerekenler", *İslam Filozoflarından Felsefe Metinleri içinde*, çev.: Mahmut Kaya, Klasik Yay., İstanbul 2003, s. 114, 115; İbn Sina, *İşaretler ve Tembihler*, çev.: Ali

b. Düşünce ve Karakter Eğitimi

Felsefe ve Tarih Topluluğu ilgili öne çıkan yön, bir araya gelmede temel unsurun, düşünce ve karakter erdeminin her şeyin önünde gelmesidir. Bu da metin yazımı ve akademik disiplinle ortaya konulacak bir süreci gerektirmektedir. Süreç içerisinde yukarıda ifade edilen akademik disiplin sağlandığında kişinin ilmi bir bakış açısını, ahlaki olgunlukla ortaya koyması ve bunu paylaşması temel amaçtır. Burada dikkat çeken yön ise, gönüllü ve iradi bir tercihle kişilerin topluluğa ve etkinliklerine katkı vermesidir. Gönülsüz bir kişinin değer ve bilgi üretiminden yoksun olacağından hareketle okuma etkinliklerinin tamamen gönüllülük esasına göre şekillenmesi gerekmektedir. Bu nedenle İslam filozofları da bütün yapılan eylemlerin riyadan ve gösterişten uzak, sevgi, gönüllük ve muhabbete dayalı olarak gerçekleştirilmesi gerektiğini vurgularlar.⁷

Topluluğun okuma etkinlikleri öncelikle roman ve hikâyelerle başlamakta, her öğrencinin metinleri tek tek takip edilmekte, okumalarının gidişatına göre okumalar değerlendirilmektedir. Bu çerçevede topluluk okumalarına katılan arkadaşların ilk okuma metinleri *Küçük Prens*, *Martı*, *Alice Harikalar Diyarında* gibi metinlerle başlar ve kendi okuma seyrine göre okuma etkinlikleri devam eder. Bunun yanı sıra herkese açık okumalar ise, gün ve tarih belirtilerek herkesin okudukları kitap ile ilgili metin hazırladıktan sonra başlar. Bu esaslar çerçevesinde felsefi müzakere etkinliklerine başlayan topluluk, İlk İslam filozofu Kindi'nin *Üzüntüyü Yenmenin Çareleri*, *Uyku ve Rüyanın Mahiyeti* başlıklı risalelerini, Ebu Bekir Zekeriya er-Razi'nin *Filozofça Yaşam* adlı risalesini ve İbnRüsd'ün *Faslu'l-Makal/Felsefe Din İlişkisi* adlı eserini, Platon'un *Sokrates'in Savunması*, George Orwell'in *Hayvan Çiftliği* adlı eserleri müzakereye açtı.⁸

Metin analizlerinde dikkat çeken yön, tartışmaya katılan tüm katılımcıların metinleri okuyarak değerlendirme metinleri hazırlaması ve İslam Felsefesi Anabilim Dalı başkanı Prof. Dr. Mevlüt Uyanık ve topluluğun akademik danışmanı olan İslam Felsefesi Anabilim Dalı öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Aygün Akyol tarafından bu metinlerin tek tek analiz edilerek tartışma hazırlıklarının yapılmasıdır.

Buradaki amaç, okuma etkinliğinin pasif bir etkinlik olmaktan çıkarılıp aktif bir sürece dönüşmektedir. İlk okuma kişinin metinle kendi arasındaki ilişkiyi kurgulamasını gerektirirken, yazma etkinliği kişinin kendisi ile diğer insanlara sunacağı metni şekillendirmesini sağlıyor. Bu noktada devreye giren akademik rehberlikteki dış okuma süreci ise, üçüncü aşamayı oluşturmaktadır. Bu süreç metin yazımı, metnin temel problemlerinin bütün yönleriyle tartışmaya açılmasını ve akademik bir üslupla ifadesini sağlamaktadır. Okuma etkinliğinin son aşamasını ise, okuma metninin topluluk önünde müzakereye açılması oluşturur. Burada dikkat çeken dört aşamalı bir müzakere sürecinin topluluk üyeleri tarafından ortaya konulmasıdır.

Felsefe ve Tarih Topluluğu okuma etkinliklerinin son halkası olarak sorun merkezli çalışmalara yer vermektedir. Bu da topluluk üyelerinin çok yönlü bir okuma faaliyeti sonrası kendi tercihlerine/eğilimlerine göre akademik çalışmalar yapma imkânıyla sağlanmaktadır. Böylelikle öğrenci kendini ilgili gördüğü bir konuyu akademik anlamda ifade etme olanağı da bulmuş olmaktadır. Bunda esas olan ise topluluk okuma faaliyetlerine katılan arkadaşların kendi seçtikleri bir konuyu

Durusoy, Muhittin Macit, Ekrem Demirli, Litera Yay., İstanbul 2005, s. 204; İbnRüşd, *Faslu'l-Makâl*, s. 84; Mevlüt Uyanık, Aygün Akyol, *İslam Ahlak Felsefesi*, Elis Yay., Ankara 2013, s. 53.

⁷ NasireddinTus, *Ahlak-ı Nasiri*, s. 264, 265, 266; Aygün Akyol, "Ahlak-ı Nasiri'de Ahlak ve Siyaset İlişkisi", s. 15, 16; a.g. mlf., *Kutadgu Bilig'de Ahlak ve Siyaset*, Araştırma Yay., Ankara 2013, s. 63, 64.

⁸ Topluluk okuma faaliyetiyle ilgili bkz.: http://www.medeniyetmektebi.com/index.php?option=com_content&task=view&id=40878; <http://www.eilahiyat.com/index.php/arsiv1/kategoriler/ilahiyat-hoca-makaleleri/879-felsefe-dedine-e-yarar>.

derinlemesine inceleyerek, akademik bir metin hazırlamaktır. Bu da lisans bitirme tez projesi olarak değerlendirilmektedir.⁹

1. Kültürel ve Sanatsal Yön

Felsefe ve Tarih Topluluğu, felsefe ve tarih üzerine akademik bir bakış açısı geliştirmenin yanı sıra, müzik dinletisi, sinema gösterimi, film müzakeresi ve panel gibi çeşitli etkinliklere de yer verdi. Bu, topluluk üyelerinin hayatın her yönüyle ilgili fikir paylaşımını sağlama noktasında önem arz etmektedir.

Bu faaliyetler arasında;

- Metin Şahin – Bozkırın Tezenesi ve
- Alparslan Onbaşı tarafından icra edilen Stand-up gösterisi,
- Ölü Ozanlar Derneği Film Gösterimi ve Müzakeresi,
- Uyku ve Rüya'nın Mahiyeti Risalesinin okunması
- Risale müzakeresi sonrası Inception/Başlangıç isimli film gösterimi,
- Hayvan Çiftliği kitabı sonrası Hayvan Çiftliği filmi gösterimi ve müzakeresi
- Osman Ünsal Taşçı tarafından icra edilen Klasik Gitar Dinletisi.
- Ayrıca topluluk olarak Kur'an-ı Kerim ile ilgili çalışmalara da yer verilerek, İlahiyat Fakültesindeki öğrencilerin kendilerini geliştirmeleri amacıyla "Diyanet Yeterlilik Sınavı"na ilişkin seminerler verildi ve ödüllü "Kur'an-ı Güzel Okuma" yarışması düzenlendi.

Panel programı olarak Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. İbrahim Maraş, Türk Dünyasında Dini Yenileşme konusunu dinleyicilerle paylaştı.

2. Topluluk Üye Profili

Hitit Üniversitesi Felsefe ve Tarih Topluluğu yaptığı etkinlikleri yerel basında ve sanal ortamda takipçilerine duyurdu. Bu çerçevede kurulan Facebook sayfası, topluluğun tüm duyurularının ve etkinlik haberlerinin paylaşıldığı bir ortam oldu. Sayfa takipçi sayısı şu an itibariyle 5000/beş bin kişiye ulaşmış durumdadır. Haftalık gönderi erişim oranı ise, ellibin/50000 olarak sayfa istatistikleri arasındadır. Bu, sayfanın aylık gönderi erişiminin 200000 olduğunu göstermektedir.

Sayfanın etkinlikleri duyurmasıyla birlikte etkinlik sivil toplumun tüm kesimlerine de açılmış oldu. Bu çerçevede gerek Çorum dışından gerekse Çorum içinden sayfamızı takip edenler, gelip etkinliklerimizi takip ettiler. Bu çerçevede Felsefe ve İlahiyat sahasına ilgi duyan arkadaşlarımızı misafir ettik. Sayfa Takipçileri arasında yurt içinden olduğu kadar yurt dışından da takipçilerimiz katkıda bulunmaktadırlar.

Felsefe ve Tarih Topluluğu Sayfasını Türkiye'den 4395, Almanya'dan 54, Azerbaycan'dan 54, Kırgızistan'dan 28, Avusturya'dan 12, Fransa'dan 10, ABD'den 10, Kıbrıs'tan 10, İngiltere'den 6, Hollanda'dan 6 kişi takip etmektedir. Diğer ülkelerden de takipçisi olmakla birlikte ağırlıklı olarak bu ülkeler öne çıkmaktadır.

Türkiye içinden İstanbul'dan 908, Ankara'dan 493, Çorum'dan 490, Konya'dan 127, Bursa'dan 112, İzmir'den 101, Samsun'dan 93, Adana'dan 91, Erzurum'dan 72, Kayseri'den 60, Antalya'dan 55, Malatya'dan 48, Gaziantep'ten 47, Bakü'den 43, Eskişehir'den 39, Diyarbakır'dan 39, Van'dan 38 kişi takip etmektedir. Diğer illerden de takipçi görülmele birlikte ağırlıklı olarak bu iller öne çıkmaktadır.

⁹ Felsefe ve Tarih Topluluğu aynı zamanda öğrencilerin akademik bir sunum yapmanın imkânlarını lisans bitirme tezleriyle topluluk üyelerine kazandırmaktadır. Bkz. Alparslan Onbaşı, Seyit Ahmet Arvasi'ye göre Siyaset Felsefesi, Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Lisans Bitirme Tezi, Çorum 2013; Halim Usta, "Mizah ve Mizahın İslam'daki Yeri", Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Lisans Bitirme Tezi, Çorum 2013; H. Reyhan Akdağ, İbn Miskeveyh'in Ahlak Anlayışında Nefs Kavramı, Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Lisans Bitirme Tezi, Çorum 2013.

Sayfa istatistikleri gözlemlendiğinde yaş grubuna göre, 18-24 yaş grubunda takipçi sayısı noktasında bayanlar çok fazla iken, 25-34 de bu dengeleniyor ve 35-44 yaş grubunda da erkek takipçi sayısının daha fazla olması dikkat çekiyor. Bu bizlere Türkiye’de okuma etkinliklerine olan ilgi ile ilgili değişimi de göstermektedir. Buna göre yeni nesil arasında bayanların felsefe ve ilahiyat sahası ile ilgili okumalara daha meraklı olduğunu ifade edebiliriz.

Sonuç:

Felsefe ve Tarih Topluluğu ortaya koyduğu etkinliklerle gerek Hitit Üniversitesi içinde gerekse üniversite dışında nitelikli bir etkinlik alanı oluşturmaya gayret göstermektedir. İnsanların eğlence olarak kurguladıkları ya da boş zaman değerlendirme olarak gördükleri sivil toplum inisiyatifinin tam tersine nitelikli, özgül ve özgüvenli bir yaklaşımla değerlendirerek felsefi, sanatsal ve kültürel kazanımlar elde etmeye gayret göstermektedir. Bunu gerçekleştirmek için öğretim üyesi ve öğrenci yoldaşlığını göstermekte ve bu çerçevede etkinliklere katkı sunmaktadır.

Sivil toplumun toplumsal hayattaki rolü özellikle modernleşen toplumlarda çok daha büyük önem arz etmektedir. Bireyin ve toplumun sağlıklı bir temel üzerine oturtulabilmesi birbiriyle sağlıklı iletişim kurabilen, beklentilerini, isteklerini açıkça ifade edebilen ve bunlarla ilgili taleplerini de gündeme getirebilen insanlarla mümkün olacaktır.

Kişinin günlük hayatında nitelikli insanlarla birliktelikler oluşturabilmesi, ortak bir takım hedefler ve amaçlarla gerçekleştirebilmesi STK ile mümkün olacaktır. Biz de özelden fakültemiz, genelde üniversitemiz gençlerini sivil, özgür ve özgüvenli bireyler olarak topluma kazandırmak, üniversite sonrasındaki hayatlarındaki verimlilik oranları artırmayı hedeflemekteyiz.